Auca de la Història de Catalunya

Que ens recorda d'on venim i ens proposa de fer el cim

1. Comencem fent un cop d'ull
a l'avenc de l'Aragó,
on l'home de Talteüll
sols sucava pa amb l'olor.

2. No és fins al Neolític
que aprenem a moldre el blat,
i que amb posat troglodític
el pastor guarda el ramat.

3. Els fenicis amb les veles
arriben al litoral
i com els grecs, per fer peles,
van de dret al mercadal.

4. Per frenar els cartaginesos
els romans vénen aquí;
els rebem hostils i ofesos,
i acabem parlant llatí.

5. Arriben de Septimània,
decidits els visigots,
i es fan els amos d'Hispània
amb espases i garrots.

6. A partir del segle VIII
els àrabs guerrers, armats,
i sense cap salconduit,
pel sud vénen desbocats.

7. Els francs, els posen a ratlla
i a Poitiers els fan girar,
i, perquè els guardem l'espatlla,
ens donen un cop de mà.

8. Segons diu una llegenda,
el comte Jofre el Pilós
rebé dintre d'una tenda
nostre emblema gloriós.

9. D'ell prové l'antic llinatge
del casal de Barcelona,
que al rei franc ret vassallatge
fins que aquest ens abandona.

10. Per això Borrell II
l'antic pacte no renova
i respon a tal afront:
“Au, bon vent i barca nova!”

11. L'Aragó té Peronella
per merèixer per muller.
«¿Vols ser la meva costella
--li diu-- Ramon Berenguer?»

12. A Muret, per la croada,
el rei Pere cau vençut.
Occitània és ocupada
i un bell somni s'ha perdut.

13. Per sortir de l'atzucac,
Jaume, el rei Conqueridor,
un rei-comte que és un crac,
pren les regnes i el timó.

25. Així neix la nova Espanya,
que en un decret deixa clar
que qui mana és el que guanya
i qui perd ha de callar.

26. Callarem per sobreviure,
però per mica que puguem,
per tornar a ser un poble lliure
nostra veu aixecarem.

27. Com ho fem contra els francesos
en temps de Napoleó,
contra qui ens alcem encesos
amb les armes i un tambor.

28. A Cadis, l'Estat burgès
la Constitució proclama,
que no acaba de fer el pes.
No es camina amb una cama!

29. Tot i ser del puny estret,
a pagès, donem la mà
al carlisme que promet
que els furs ens respectarà.

30. Ni quan cau la Monarquia
venç l'Espanya federal.
Restauren la dinastia
i tot va seguint igual.

31. Com qui reneix de la cendra,
els literats en estol
la llengua no es deixen prendre.
Catalunya aixeca el vol.

32. Amb les Bases de Manresa,
comencem a deixar clar
que si Espanya vol l'entesa
ens haurà de respectar.

33. I emprenem la temptativa
de recobrar la nació,
amb Enric Prat de la Riba,
nostre «seny ordenador».

34. Pompeu Fabra dignifica
la gramàtica com cal
i escrivim de mica en mica,
en la llengua habitual.

35. Catalunya es recupera,
va guanyant envergadura,
ni que en Primo de Rivera
ens imposi dictadura.

36. Després cau la Monarquia,
que mai no ens ha protegit,
i un futur nou s'anuncia
tant aquí com a Madrid.

37. Macià surt al balcó
i en un discurs abrandat
proclama amb força i braó
que els catalans som Estat.

14. Duu un dragó damunt la testa
perquè faci més presència
i arriba amb la Reconquesta
fins a Mallorca i València.

15. Els almogàvers ardits
guiats per Roger de Flor
guerregen dies i nits
i a Grècia sembren la por.

16. Va ser a Casp que el papa Luna
i el frare Vicent Ferrer
defensaren a la una
un monarca foraster.

17. A la llarga això ens duria,
seguint l'interès reial,
a compartir monarquia
amb Castella i Portugal.

18. En morir el bon rei Ferran,
el seu nét pren la corona:
Carles I, fill de Gant,
que fa corts a Barcelona.

19. L'Olivares, comte i duc,
va i enreda Felip IV
perquè ens tregui més el suc
i provoca un cas d'infart.

20. Que ens portarà a fer la guerra.
Per defensar els catalans:
Segadors, «Visca la terra!
Morin els mals governants!»

21. Catalunya és mutilada
pel Tractat dels Pirineus.
Els "angelets" l'han armada
però França els para els peus.

22. Quan Carles II la dinya
mig Europa esclata en guerra
i ens disposem a fer pinya
al costat de l'Anglaterra.

23. Que ens deixa sols en la lluita
quan toca el dos l'Arxiduc.
Com se'ns ha girat la truita.
Som un cas ben malastruc!

24. «Por derecho de conquista»
ens imposen els Borbons
i el monarca imperialista
ens pren les constitucions.

38. La República fa un gest
i l'Estatut ens aprova.
Ens el tornen més modest,
i just superem la prova.

39. Vivim un primer episodi
de progrés i llibertat.
Mes ai! La revenja i l'odi
faran foc de tot plegat.

40. Amb un cop d'estat comença
un conflicte armat, cruel.
La República es defensa,
però cau de soca-rel.

41. Una riuada de gent
pren el camí de l'exili
i fins al Nou Continent
hi ha qui cerca domicili.

42. Descalç, al peu d'una rampa,
executen en Companys.
El feixisme arreu acampa
i governa quaranta anys.

43. Quaranta anys de plutocràcia,
centralisme i repressió,
que combatem amb audàcia
i cantant el “Diguem no!”

44. Just ens salvem del naufragi
quan en Franco mor al llit,
després que sense sufragi,
ell nomeni el Rei a dit.

45. El president Tarradellas
aquí torna convençut
i ens diu tot fent tombarelles:
«Jo, també el vull l'Estatut!»

46. L'Estatut d'Autonomia
que Madrid retallarà.
L'Estatut que avui en dia
ja no ens fa ni fu ni fa.

47. Ja no ens alimenten molles,
que ara volem tot el pa
i busquem les pessigolles
a qui no ens el vol tornar.

48. I hem après que l'autoestima
no necessita permís
de ningú, i això ens anima
a voler un poble feliç.

Joan Vilamala, 2007

La paret de les auques - http://www.auques.cat - Jordi Fons, Joan Vilamala